

SUNUŞ

Kütahya Belediye Meclisi'nin 03.01.2024 tarih ve 1 numaralı kararıyla seçilen Komisyonumuz, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 25. maddesine göre görevini icra etmek için ilk toplantısını 09.01.2024 tarihinde yapmıştır. Bu toplantıda Başkanlığa Süleyman ÇANKAYA, Başkan Vekilliğine Ercan MERCAN seçilerek, bir plan dahilinde çalışmalara başlanmıştır.

Komisyonumuz 45 iş günü içinde çalışmalarını tamamlamıştır. Bu süre içinde 7 Şubat 2024 ve 6 Mart 2024 tarihlerinde yapılan Meclis Toplantıları nedeniyle çalışmalara ara verilmiştir.

5393 sayılı kanunun 25.Maddesi "İl ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000'in üzerindeki belediyelerde, belediye meclisi, her ocak ayı toplantısında belediyenin **bir önceki yıl gelir ve giderleri ile bunlara ilişkin hesap kayıt ve işlemlerinin denetimi için** kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye sayısı üçten az beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturur (...)" hükümleri gereğince yaptığımız çalışmalarda, ilgili müdürlüklerden alınan belgeler ve mali veriler üzerinden Kütahya Belediyesi'nin 2023 yılı gelirleri ve giderleri, bunlara ait hesap kayıtları, borçları ve alacakları aşağıdaki ana başlıklar altında incelenmiştir.

- A) GELİR-GİDER DENGESİ AÇISINDAN MALİ TABLOLAR
- B) BÜTÇE GERÇEKLEŞME DURUMU
- 1-GELİRLER
- 2-GİDERLER
- C)İHALELER
- D)DOĞRUDAN TEMİNLER
- E) PERSONEL GİDER ORANI
- F) BORÇLANMALAR
- G) SONUÇ

Sağlıklı bir değerlendirme yapabilmek amacıyla; ilk bölümde 2021, 2022 ve 2023 yılı verileriyle karşılaştırmalar yapılmış, Bütçe ve Kesin Hesap Cetvellerine ait veriler değerlendirilmiştir.

Ayrıca 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında incelenmesine gerek duyulan; doğrudan temin, pazarlık ve açık ihale usulü yöntemleriyle gerçekleştirilen mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ait dosyalar taranıp, tahsilat makbuzları kontrol edilmiş, yapılan tahsilatların yasal süre içerisinde Kütahya Belediyesi'nin banka hesaplarına yatırılıp yatırılmadığı, yatan miktarların tahsilatlarla aynı olup olmadığı kontrol edilerek, harcamaya konu olan tüm belgeler incelenmiştir.

İncelemeler sırasında, gerekli görülen durumlarda birim amirleri ve ilgili personel ile görüşmeler yapılmış, alınan cevaplara ait değerlendirmeler rapora yansıtılmıştır.

Tüm bu inceleme ve değerlendirmeler sonunda Komisyonumuzun kanaat ve teklifleri raporumuzun SONUÇ bölümünde maddeler halinde belirtilmiştir.

Denetim Komisyonu

A) GELİR GİDER DENGESİ AÇISINDAN MALİ TABLOLAR

2023 Mali Yılı Döneminde Kütahya Belediye Meclisi'nin 03.05.2023 tarih ve 151 sayılı kararı ile ek ödenek yapılmış, tüm raporlar ek ödenek dahil olarak hazırlanmıştır.

1-) Bütçe Giderleri;

Belediye Giderleri; 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 60. maddesinde

- a) Belediye binaları, tesisleri ile araç ve malzemelerinin temini, yapımı, bakımı ve onarımı için yapılan giderler.
- b) Belediyenin personeline ve seçilmiş organlarının üyelerine ödenen maaş, ücret, ödenek, huzur hakkı, yolluklar, hizmete ilişkin eğitim harcamaları ile diğer giderler.
- c) Her türlü alt yapı, yapım, onarım ve bakım giderleri.
- d) Vergi, resim, harç, katılma payı, hizmet karşılığı alınacak ücretler ve diğer gelirlerin takip ve tahsili için yapılacak giderler. 0 ile diğer görev ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılacak giderler.
- f) Belediyenin kuruluşuna katıldığı şirket, kuruluş ve katıldığı birliklerle ilgili ortaklık payı ve üyelik aidatı giderleri.
- g) Mezarlıkların tesisi, korunması ve bakımına ilişkin giderler.
- h) Faiz, borçlanmaya ilişkin diğer ödemeler ile sigorta giderler
- i) Dar gelirliler, yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile engellilere yapılacak sosyal hizmet ve yardımlar.
- j) Dava takip ve icra giderleri.
- k) Temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri.
- l) Avukatlık, danışmanlık ve denetim hizmetleri karşılığı yapılacak ödemeler.
- m) Yurt içi ve yurt dışı kamu ve özel kesim ile sivil toplum örgütleriyle birlikte yapılan ortak hizmetler ve proje giderleri.
- n) Sosyo-kültürel, sanatsal ve bilimsel etkinlikler için yapılan giderler.
- o) Belediye hizmetleriyle ilgili olarak yapılan kamuoyu yoklaması ve araştırması giderleri.
 - p) Kanunla verilen görevler ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılan diğer giderler.
 - r) Şartlı bağışlarla ilgili yapılacak harcamalar.
 - s) İmar düzenleme giderleri.
 - t) Her türlü proje giderleri.

Şekilde detaylı olarak 19 başlık halinde sıralanmıştır. Bu kapsamda yapılan incelemeler neticesinde;

Kütahya Belediyesi'nin Ekonomik Sınıflandırmaya göre 2021-2022-2023 yılları arasında gerçekleşen Bütçe Giderlerinin dağılımı ve değişim oranları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. 2021-2023 Yılları Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması

GİDERİN TÜRÜ	2021 (TL)	2022 (TL)	2023 (TL)	2023-2022 Değişim Oranı
Personel Giderleri	43.416.645,74	76.403.051,07	160.399.365,15	109,94%
SGK Devlet Primi	6.231.421,34	10.344.899,16	18.247.346,87	76,39%
Mal ve Hizmet Alımları	200.728.316,02	455.207.095,26	960.746.933,89	111,06%
Faiz Giderleri	18.109.384,97	11.488.025,09	62.329.315,79	442,56%
Cari Transferler	16.726.630,67	34.375.166,93	76.349.773,95	122,11%
Sermaye Giderleri	97.508.581,35	490.486.935,20	1.091.046.002,98	122,44%
Sermaye Transferleri	5.019.689,65	29.680.000,00	27.500.000,00	-7,35%
GİDERLER TOPLAMI	387.740.669,74	1.107.985.172,71	2.396.618.738,63	116,30%

Tabloda 1’de görüldüğü gibi;

Kütahya Belediyesi’nin 2023 yılı giderleri, 2022 yılına göre **%116,30** artarak **2.396.618.738,63 TL** olarak gerçekleşmiştir.

2-) Bütçe Gelirleri;

Belediye Gelirleri; 5393 Sayılı Belediye Kanunu’nun 59. Maddesinde:

- Kanunlarla gösterilen belediye vergi, resim, harç ve katılma payları,
 - Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan pay,
 - Genel ve özel bütçeli idarelerden yapılacak ödemeler,
 - Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler,
 - Belediye Meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler,
 - Faiz ve ceza gelirleri,
 - Bağışlar,
 - Her türlü girişim, iştirak ve faaliyetler karşılığı sağlanacak gelirler,
 - Diğer gelirler,
- Şekilde detaylı olarak 8 başlık halinde sıralanmıştır.

Bu kapsamda yapılan incelemeler neticesinde; Kütahya Belediye Meclisi’nin 03.05.2023 tarih ve 151 sayılı kararı ile ek ödenek yapılmıştır.

Kütahya Belediyesi’nin Ekonomik Sınıflandırmaya göre 2021-2023 yılları Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması dağılımı ve değişim oranları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. 2021-2023 Yılları Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması

GELİRİN TÜRÜ	2021 (TL)	2022 (TL)	2023 (TL)	2023-2022 Değişim Oranı (%)
Vergi Gelirleri	34.488.101,76	68.476.295,32	104.816.665,97	53,07%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	81.825.012,23	158.710.992,10	291.837.601,82	83,88%
Alınan Bağış Yardımlar ile Özel Gelirler	2.349.117,13	15.753.600,95	42.061.272,38	166,99%
Diğer Gelirler	313.489.593,47	582.656.685,19	1.095.607.325,90	88,04%
Sermaye Gelirleri	72.076.756,17	196.048.101,83	314.797.082,77	60,57%
Gelirler Toplamı	504.228.580,76	1.021.645.675,39	1.849.119.948,84	80,99%

Tablo 2’de görüldüğü gibi;

2023 yılına ait Bütçe Gelirleri, 2022 yılına göre **%80,99** oranında artış göstermiş olup **1.849.119.948,84 TL** Net Tahsilat yapılmıştır.

3-) Bütçe Dengesi;

2021-2023 Yılları Gelir-Gider Bütçe Dengesi Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Bütçe Dengesi

AÇIKLAMA	2021	2022	2023
Bütçe Giderleri (TL)	387.740.669,74	1.107.985.172,71	2.396.618.738,63
Bütçe Gelirleri (TL)	504.228.580,76	1.021.645.675,39	1.849.119.948,84
Bütçe Dengesi (TL)	116.487.911,02	-86.339.497,32	-547.498.789,79
Gelirin Gideri Karşılama Oranı (%)	130,04%	92,21%	77,16%

Tablo 3’te görüldüğü gibi;

2023 yılı başlangıç bütçesinde finansmanın ekonomik sınıflandırılması tablosunda bütçe denkliliği sağlanarak; **397.000.000,00 TL** borçlanma, **-42.000.000,00 TL** borç ödeme öngörülmüş ve net borçlanma **355.000.000,00 TL** olarak belirlenmiştir. Belediye Meclisinin 03.05.2023 tarih ve 151 sayılı kararıyla gider bütçesine **151.390.000,00 TL** ilavesine karşılık, **145.000.000,00 TL** borçlanma, **22.760.000,00 TL** borç ödeme ile **122.240.000,00 TL** net borçlanma ve **29.150.000,00 TL** yeni gelir kaynakları öngörülerek ek ödenek yapılmıştır. 2023 yılı için toplam **477.240.000,00 TL** net borçlanma belirlenmiştir. 2023 yılında Elektronik Denetleme Sistemi kurulumu için **20.000.000,00 TL**, Yedigöller Reaksiyon Alanı Yapım İşİ için **70.000.000,00 TL**, Kanal Kütahya Projesi için **100.000.000,00 TL**, Elektrikli Otobüs Alımı işİ için **50.000.000,00**

TL, Güneş Enerji Santrali Yapım İşi için **50.000.000,00 TL**, EYT Nakdi Kredi İşi **30.000.000,00 TL**, Kütüphane ve Kitap Kafe Yapım İşi **50.000.000,00 TL**, Bitüm Alımı için **50.000.000,00 TL** ve İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Jeolojik-Jeoteknik Etüt Yapım İşi **8.200.000,00 TL** olmak üzere toplam **428.200.000,00 TL** kredi kullanılmıştır.

B) BÜTÇE GERÇEKLEŞME DURUMLARI

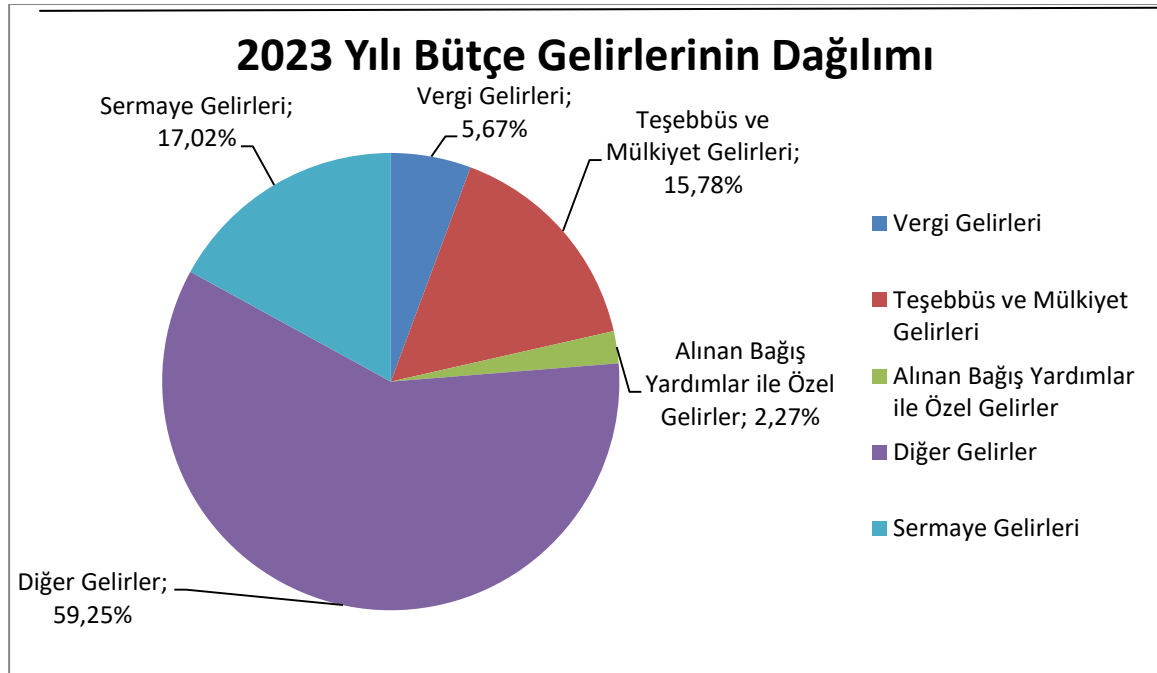
1-) Gelirler, Tahakkuk ve Tahsilatlar

Kütahya Belediye Meclisi'nin 03.05.2023 tarih ve 151 sayılı kararı ek ödenek yapılmış tüm raporlar ek ödenek dahil olarak hazırlanmıştır.

Kütahya Belediyesi 2023 yılı Bütçe Gelirleri Ekonomik Sınıflandırmanın 1. düzeyine göre Tablo 4'te, oransal dağılımı ise Grafik 1'de verilmiştir.

Tablo 4. Ekonomik Sınıflandırmaya Göre 2022 Yılı Bütçe Gelirleri

GELİRİN TÜRÜ	2023 YILI GELİRİ (TL)	Toplam Gelire Oranı (%)
01.Vergi Gelirleri	104.816.665,97	5,67%
03.Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	291.837.601,82	15,78%
04.Alınan Bağış Yardımlar ile Özel Gelirler	42.061.272,38	2,27%
05.Diğer Gelirler	1.095.607.325,90	59,25%
06.Sermaye Gelirleri	314.797.082,77	17,02%
NET GELİRLER TOPLAMI	1.849.119.948,84	100,00%

Grafik 1. 2023 Yılı Bütçe Gelirlerinin Oransal Dağılımı

Grafik 1’de görüldüğü gibi;

Bütçe Gelirleri içinde en yüksek pay **%59,25** oran ile Diğer Gelirlere aittir. Diğer Gelirlerin içinde ise ağırlıklı olarak Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar yer almaktadır. 2023 yılında Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden **1.035.503.101,41 TL** pay alınmıştır. 2021-2023 yılları arasında Merkezi İdareden Alınan Paylar ve Öz Gelirlerin Toplam Gelir İçindeki oranları Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5: Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar ve Öz Gelirlerin Toplam Gelir İçindeki Oranları

AÇIKLAMA	YILLAR			2023-2022
	2021	2022	2023	Değişim (%)
Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar (TL)	290.120.448,87	553.303.950,63	1.035.503.101,41	87,15%
Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Alınan Payların Toplam Gelirler İçindeki Oranı (%)	57,54%	54,16%	56,00%	3,40%
Öz Gelir Toplamı (TL)	214.108.131,89	468.341.724,76	813.616.847,43	73,72%
Öz Gelirlerin Toplam Gelirler İçindeki Payı (%)	42,46%	45,84%	44,00%	7,96%
Toplam Gelir (TL)	504.228.580,76	1.021.645.675,39	1.849.119.948,84	80,99%

Kütahya Belediyesi 2023 yılında toplam **1.849.119.948,84 TL** net gelir elde etmiştir. Gerçekleşen gelirin **%56,00’sı** Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar, **%44,00’sı** ise öz gelirlerdir.

Kütahya Belediyesi gelirlerinin kişi başına düşen payları ve yıllara göre değişimi Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Toplam Gelirlerden Kişi Başına Düşen Pay

AÇIKLAMA	YILLAR			2023-2022
	2021	2022	2023	Değişim (%)
Bir Önceki Yılın 31 Aralık tarihindeki Kütahya Belediye Nüfusu (Kişi)	258.592	263.863	258.375	-2,08%
Toplam Gelirlerden Kişi Başına Düşen Pay (TL/Yıl)	1.949,90	3.871,88	7.156,73	84,84%
Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Kişi Başına Düşen Pay (TL/Yıl)	1.121,92	2.096,94	4.007,75	91,12%
Öz Gelirlerden Kişi Başına Düşen Pay (TL/Yıl)	827,98	1.774,94	3.148,98	77,41%

Tablo 6’da görüldüğü gibi;

Toplam Gelirden kişi başına düşen gelir 2021 yılında **1.949,90 TL**, 2022 yılında **3.871,88 TL** iken 2023 yılında **7.156,73 TL**’ye çıkartılmıştır. 2023 yılında kişi başına düşen toplam gelirin **4.007,75 TL**’si Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar, **3.148,98 TL**’si ise Öz Gelirlerden oluşmaktadır.

Kütahya Belediyesi’nin 2021-2023 Yılları Net Tahsilat/Toplam Tahakkuk Oranları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. 2021-2023 Yılları Net Tahsilat/Toplam Tahakkuk Oranı

Yılı	Toplam Tahakkuk (TL)	Net Tahsilat (TL)	Net Tahsilat/Toplam Tahakkuk Oranı
2021	596.307.555,40	504.228.580,76	84,56%
2022	1.158.851.011,63	1.021.645.675,39	88,16%
2023	2.048.253.050,25	1.849.119.948,84	90,28%

Tablo 7’de görüldüğü gibi;

Net Tahsilatın Toplam Tahakkuka Oranı; 2021 yılında **%84,56**, 2022 yılında **%88,16** iken 2023 yılında **%90,28** olarak gerçekleşmiştir. Net Tahsilatın Toplam Tahakkuka Oranı her yıl yükselmektedir.

Kütahya Belediyesi’nin 2021-2023 Yılları Net Tahsilat/Tahmin Edilen Gelir Bütçesi Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. 2021-2023 Yılları Net Tahsilat/Tahmin Edilen Gelir Bütçesi

Yılı	Bütçe İle Tahmin Edilen (TL)	Net Tahsilat (TL)	Net Tahsilat/Tahmin Edilen Gelir Bütçesi (%)
2021	493.000.000,00	504.228.580,76	102,28%
2022	1.155.920.000,00	1.021.645.675,39	88,38%
2023	2.476.150.000,00	1.849.119.948,84	74,68%

Tablo 8’de görüldüğü gibi;

2023 yılı Gelir Bütçesi ek ödenek ile **2.476.150.000,00 TL** olarak tahmin edilmiş olup **1.849.119.948,84 TL** tahsilat yapılmıştır. Bütçe Gerçekleşme Oranı ise **%74,68**’dir.

Kütahya Belediyesi'nin 2021-2023 Yılları Devreden Tahakkukları Tablo 9'da verilmiştir

Tablo 9. 2021-2023 Yılları Devreden Tahakkuklar

Yılı	Önceki Yılda Devreden Tahakkuk (TL)	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk (TL)
2021	80.639.885,69	91.331.495,72
2022	91.331.495,72	136.245.175,06
2023	136.245.175,06	195.901.728,33

Tablo 9'da görüldüğü gibi;

2021 yılından 2022 yılına **91.331.495,72 TL**, 2022 yılından 2023 yılına **136.245.175,06 TL**, 2023 yılından 2024 yılına ise **195.901.728,33 TL** alacak devir etmiştir.

01.VERGİ GELİRLERİ;

Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberinde;

“01. Vergi Gelirleri: *Vergiler Devletin; kamu otoritesine dayanarak ve kamu amaçları için, zorunlu, karşılıksız ve geri ödemesiz olarak yaptığı tahsilatlarını içermektedir. Vergi gelirleri, vergilerden alınan cezalarla birlikte, cezaların ödenmemesinden veya geç ödenmesinden doğan faiz ve cezaları da kapsar. Ancak, yeni bir düzenleme yapıluncaya kadar uygulama problemleri nedeniyle vergilere ilişkin cezalar ve faizler ayrı bölümlerde izlenecektir. Devlete zorunlu olarak verilen borçlar ya da ekonomik konjoktüre müdahale amacıyla toplanan ve daha sonra geri ödenecek olan, Devlete yapılan zorunlu ancak tahsili mümkün ödemeler ise finansmanın bir parçası olarak gösterilecektir. Devletin vatandaşa sağladığı hizmetler karşılığında bu hizmetlerin maliyeti ile herhangi bir oransallık gözetilmeksizin alınan ücret ve harçlar da vergilere dahil edilecektir. Vergiler dönem içinde yapılan vergi iadeleri ile düzeltici ayarlamalardan arındırılarak net biçimde gösterilir. Vergi tahsilinden sonra vergi yükümlüsüne yapılan geri ödemeler yalnızca, daha önce yapılan yanlış vergilendirmelere veya ilgili mevzuatına göre iade edilmesi gereken tutarlara ilişkindir. Vergileri tahsil eden yönetim organından başka herhangi bir yönetim organına dağıtılmayan vergiler, vergiyi tahsil eden yönetim organının geliri olarak kaydedilmelidir. Vergileri tahsil eden yönetim organından başka herhangi bir yönetim organına pay verilmek suretiyle dağıtılan vergilerde de; 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 37 nci maddesi hükmü çerçevesinde, vergiyi tahsil eden yönetim organının geliri olarak kaydedilecek ve karşılığında verilecek paylar bu amaçla bütçelerine konulacak ödeneklerden karşılanacaktır. Vergiler, matrahın niteliğine göre ya da vergiyi doğuran olayın türüne göre sınıflandırılabilir.”* denilmekte olduğu için Tablo 10 ve Tablo 11 bu hükümlere göre incelenerek hazırlanmıştır. Kütahya Belediyesi'nin 2023 yılı Vergi Gelirleri Bütçesi ve Gerçekleşme Oranı Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. 2023 Yılı Vergi Gelirleri Bütçesi ve Gerçekleşme Oranı

GELİRİN TÜRÜ	Bütçe ile Tahmin Edilen (TL)	2023 Net Tahsilat (TL)	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
01.Vergi Gelirleri	122.591.000,00	104.816.665,97	85,50%

Tablo 10’da görüldüğü gibi;

2023 yılı Vergi Gelirleri ek ödenek ile **122.591.000,00 TL** öngörülmüş olup, **104.816.665,97 TL** net tahsilat yapılmıştır. Bütçe Gerçekleşme Oranı **%85,50**’dir.

2023 Yılı Vergi Gelirlerinin Tahsilat/Tahakkuk Oranı Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. 2023 Yılı Vergi Gelirlerinin Tahsilat/Tahakkuk Oranı

GELİRİN TÜRÜ	2022 Yılından Devreden Gelir Tahakkuku (TL)	2023 Yılı Tahakkuku (TL)	Toplam Tahakkuk (TL)	2023 Yılı Net Tahsilatı (TL)	2023 Yılı Net Tahsilat/ Toplam Tahakkuk Oranı (%)
01.Vergi Gelirleri	22.698.865,83	110.854.873,27	133.553.739,10	104.816.665,97	78,48%

Tablo 11’de görüldüğü gibi;

2022 yılından 2023 yılına **22.698.865,83 TL** Vergi Geliri tahakkuku devretmiş olup, 2023 yılında **110.854.873,27 TL** tahakkuk yapılarak, Toplam Vergi Gelir tahakkuku **133.553.739,10 TL** olmuştur. 2023 yılı Vergi Gelirlerinde net tahsilat **104.816.665,97 TL** gerçekleşmiş olup, net tahsilatın toplam tahakkuka oranı **%78,48**’dir.

03.TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ;

Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberde;

03.Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri: “Devletin sahip olduğu mülklerden, teşebbüslerden, mali ya da gayri maddi aktiflerden sağlanan gelirlerden, idarelerin sundukları belirli hizmetler karşılığında tahsil ettikleri gelirlerden, malların kullanma veya faaliyette bulunma izni karşılığında tahsil edilen gelirlerden, mal satış (sermayeye dahil olması gerekenler hariç) gelirlerinden, (...), kira gelirlerinden ve bunun gibi diğer gelirlerden oluşur.” denilmekte olduğu için Tablo 12 ve Tablo 13 bu hükümlere göre incelenerek, hazırlanmıştır.

Kütahya Belediyesi'nin 2023 yılı Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri Bütçe tahmini ve Gerçekleşme Oranı Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. 2023 Yılı Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri ve Gerçekleşme Oranı

GELİRİN TÜRÜ	Bütçe İle Tahmin Edilen (TL)	2023 Yılı Net Tahsilat (TL)	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
03.Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	319.150.000,00	291.837.601,82	91,44%

Tablo 12’de görüldüğü gibi;

2023 yılı Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri ek ödenek ile **319.150.000,00 TL** öngörölmüş olup **291.837.601,82 TL** net tahsilat yapılmıştır. Bütçe Gerçekleşme Oranı **%91,44’dür**.

2023 yılı Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Tahsilat/Tahakkuk Oranı Tablo 13’te verilmiştir.

Tablo 13. 2023Yılı Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Tahsilat/Tahakkuk Oranı

GELİRİN TÜRÜ	2022 Yılından Devreden Gelir Tahakkuku (TL)	2023 Yılı Tahakkuku (TL)	Toplam Tahakkuk (TL)	2023 Yılı Net Tahsilatı (TL)	2023 Yılı Net Tahsilat/Toplam Tahakkuk Oranı (%)
03.Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	50.378.304,94	325.134.311,48	375.512.616,42	291.837.601,82	77,72%

2022 yılından 2023 yılına **50.378.304,94 TL** tahakkuk devretmiş, 2023 yılında **325.134.311,48 TL** tahakkuk yapılarak, toplam Teşebbüs ve Mülkiyet Geliri tahakkuku **375.512.616,42 TL** olmuştur. 2023 yılında **291.837.601,82 TL** net tahsilat yapılmış olup, Tahsilat/ Tahakkuk Oranı **%77,72’dir**.

Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberinde “04. Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler”

“Alınan bağış ve yardımlar, karşılıksız, geri ödemesiz ve zorunluluk esasına dayanmayan tahsilatları kapsar. Alınan bağış ve yardımların kredilerden farkı belirli bir vade sonunda geri ödeme yükümlülüğü getirmemesidir. Aynı olarak edinilenler bütçe geliri olarak kaydedilmeyecektir. Ayrıca, Genel bütçe kapsamındaki idarelerin kamu görevi ve hizmeti dışında ilgili mevzuatında belirtilen faaliyetlerden sağlanarak aynı mevzuatla belirlenen hizmetlerde kullanılmak üzere tahsis edilen ve bütçelerinde karşılığı “6-Özel Ödenekler” finansman tipi kodla gösterilen kaynaklar bu bölümde “04.6 Özel Gelirler” başlığı altında izlenecektir.” denilmekte olduğu için Tablo 14 ve Tablo 15 bu hükümlere göre incelenerek hazırlanmıştır.

Kütahya Belediyesi 2023 yılı Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerin bütçe gerçekleşme oranı Tablo 14'te verilmiştir.

Tablo 14. 2023 Yılı Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler ve Gerçekleşme Oranı

GELİRİN TÜRÜ	Bütçe ile Tahmin Edilen (TL)	2022 Net Tahsilat (TL)	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
04. Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	61.215.000,00	42.066.604,38	68,72%

Tablo 14'te görüldüğü gibi;

2023 yılı Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler **61.215.000,00 TL** öngörülmüş olup; yılı net tahsilatı **42.066.604,38 TL** olmuştur. Bütçe Gerçekleşme Oranı ise **%68,72**'dir.

2023 yılı Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerin Tahsilat/Tahakkuk Oranı Tablo 15'de verilmiştir.

Tablo 15. 2023 Yılı Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerin Tahsilat/Tahakkuk Oranı

GELİRİN TÜRÜ	2022 Yılından Devreden Gelir Tahakkuku (TL)	2023 Yılı Tahakkuku (TL)	Toplam Tahakkuk (TL)	2023 Yılı Net Tahsilatı (TL)	2023 Yılı Net Tahsilat/Toplam Tahakkuk Oranı (%)
04. Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	0,00	42.066.604,38	42.066.604,38	42.061.272,38	99,99%

Tablo 15'de görüldüğü gibi;

2023 yılında **42.066.604,38 TL** Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler tahakkuku yapılmıştır. 2023 yılı Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerde net tahsilat **42.061.272,38 TL** gerçekleşmiş olup, tahsilat/tahakkuk oranı **%99,99**'dur.

05. Diğer Gelirler;

Kütahya Belediyesi'nin 2023 yılı Diğer Gelirler Bütçe Gerçekleşme Oranı Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16. 2023 Yılı Diğer Gelirler ve Gerçekleşme Oranı

GELİRİN TÜRÜ	Bütçe ile Tahmin Edilen (TL)	2023 Net Tahsilat (TL)	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
05.Diğer Gelirler	1.225.703.000,00	1.095.607.325,90	89,39%

Tablo 16’da görüldüğü gibi;

Merkezi İdare Vergi Gelirinden Alınan Payın da içinde bulunduğu 2023 yılı Diğer Gelirler ek ödenek ile **1.225.703.000,00 TL** öngörülmüş olup **1.095.607.325,90 TL** net tahsilat yapılmıştır. Bütçe Gerçekleşme oranı **%89,39**’dur.

2023 yılı Diğer Gelirler Tahsilat/Tahakkuk Oranı Tablo 17’de verilmiştir.

Tablo 17 2023 Yılı Diğer Gelirler Tahsilat/Tahakkuk Oranı

GELİRİN TÜRÜ	2022 Yılından Devreden Gelir Tahakkuku (TL)	2023 Yılı Tahakkuku (TL)	Toplam Tahakkuk (TL)	2023 Yılı Net Tahsilatı (TL)	2023 Yılı Net Tahsilat / Toplam Tahakkuk Oranı (%)
05.Diğer Gelirler	23.988.458,53	1.103.337.947,74	1.127.326.406,27	1.095.607.325,90	97,19%

Tablo 17’te görüldüğü gibi;

2022 yılından 2023 yılına **23.988.458,53 TL** tahakkuk devretmiş olup, 2023 yılında **1.103.337.947,74 TL** tahakkuk edilerek, Diğer Gelirlerin toplam tahakkuku **1.127.326.406,27 TL** olmuştur. 2023 yılında Diğer Gelirler net tahsilatı **1.095.607.325,90 TL**, tahsilat tahakkuk oranı ise **%97,19** olarak gerçekleşmiştir.

06.Sermaye Gelirleri;

Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberde 06.Sermaye Gelirleri: “Devletin sahip olduğu sabit sermaye varlıklarının, stokların, arsa, arazi ve gayri maddi varlıkların satışından elde edilen gelirler sermaye geliri olarak bu ana bölümde sınıflandırılacaktır.” denilmekte olduğu için Tablo 18 ve Tablo 19 bu hükümlere göre incelenerek hazırlanmıştır.

Kütahya Belediyesi’nin 2023 yılı Sermaye Gelirleri ve Gerçekleşme Oranı Tablo 18’de verilmiştir.

Tablo18. 2023Yılı Sermaye Gelirleri ve Gerçekleşme Oranı

GELİRİN TÜRÜ	Bütçe ile Tahmin Edilen (TL)	2023 Net Tahsilat (TL)	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
06.Sermaye Gelirleri	750.000.000,00	314.797.082,77	41,97%

Tablo 18’de görüldüğü gibi;

2023 yılı Sermaye Gelirleri ek ödenek ile **750.000.000,00 TL** öngörülmüş olup, **314.797.082,77 TL** net tahsilat yapılmıştır. Bütçe Gerçekleşme Oranı ise **%41,97**’dür.

2023 yılı Sermaye Gelirleri Tahsilat/Tahakkuk Oranı Tablo 19’da verilmiştir.

Tablo 19. 2023 Yılı Sermaye Gelirleri Tahsilat/Tahakkuk Oranı

GELİRİN TÜRÜ	2022 Yılından Devreden Gelir Tahakkuku (TL)	2023 Yılı Tahakkuku (TL)	Toplam Tahakkuk (TL)	2023 Yılı Net Tahsilatı (TL)	2023 Yılı Net Tahsilat / Toplam Tahakkuk Oranı (%)
06.Sermaye Gelirleri	39.628.501,22	330.165.182,86	369.793.684,08	314.797.082,77	85,13%

Tablo 19’da görüldüğü gibi;

2022 yılından 2023 yılına **39.628.501,22 TL** tahakkuk devretmiş, 2023 yılında **330.165.182,86 TL** tahakkuk yapılarak, toplam Sermaye Geliri tahakkuku **369.793.684,08 TL** olmuştur. 2023 yılında Sermaye Gelirlerinde net tahsilat **314.797.082,77 TL** gerçekleşmiş olup tahsilat/tahakkuk oranı **%85,13**’dür.

09.Red ve İadeler;

Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberinde Red ve İadeler: “Analitik bütçe sınıflandırmasının program bütçe sınıflandırmasından ayrıldığı önemli noktalardan birisi de red ve iadeler bölümüdür. Program bütçede red ve iadeler için bütçede ödenek bulundurulur ve yapılan red ve iadeler bütçeye gider kaydedilirdi. Ancak, bu ödemeler niteliği itibarıyla gider kabul edilebilecek ödemeler olmadığından bütçelerde bu ödemeler için ödenek tahsis edilmeyecek ve iadesi gereken tutarlar muhasebe sisteminden yapılacaktır. Öte yandan, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereğince, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin topladığı vergi, resim, harç ve benzeri gelirlerden diğer idare, kurum ve kuruluşlara verilecek paylar ile kullanılmadığı veya amaç dışı kullanıldığı için geri istenilen bağış ve yardımlar, bütçeye gider kaydıyla ödenir. Red ve iadeler ikinci düzeyde vergi gelirleri, sosyal güvenlik gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler, diğer gelirler sermaye gelirleri olarak gruplandırılmış üçüncü ve dördüncü düzeyde ise, bu gelirlere ilişkin olarak yukarıda yapılan sınıflandırmaya göre bir tasnif yapılmıştır. Red

ve iade hangi gelir türünden kaynaklanıyorsa detayda aynı gruba negatif (-) gelir olarak kaydedilecektir. Sonuçta gelirlerin toplamından red ve iadeler düşülerek net gelir rakamına ulaşılmış olacaktır.” denilmekte olduğu için Tablo 20 bu hükümlere göre incelenerek, hazırlanmıştır.

Kütahya Belediyesinin 2023 yılı Red ve İadeler ile Gerçekleşme Oranı Tablo 20’de verilmiştir.

Tablo 20. 2023 Yılı Red ve İadeler ile Gerçekleşme Oranı

GELİRİN TÜRÜ	Bütçe ile Tahmin Edilen (TL)	2023 Yılı Net Tahsilat (TL)	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
09.Red ve İadeler (-)	-2.509.000,00	-3.231.373,08	128,79%

Tablo 20’de görüldüğü gibi;

2023 yılı Red ve İadeler için **-2.509.000,00 TL** öngörülmüş olup, yılsonu itibariyle **-3.231.373,08 TL** olarak gerçekleşmiştir.

2) GİDERLER

Kütahya Belediye Meclisi’nin 03.05.2023 tarih ve 151 sayılı kararı ek ödenek yapılmış tüm raporlar ek ödenek dahil olarak hazırlanmıştır.

Kütahya Belediyesi’nin Ekonomik Sınıflandırmaya göre 2023 Yılı Bütçe Giderlerinin Dağılımı Tablo 21’de verilmiştir.

Tablo 21. Kütahya Belediyesi 2023 Yılı Bütçe Giderlerinin Dağılımı

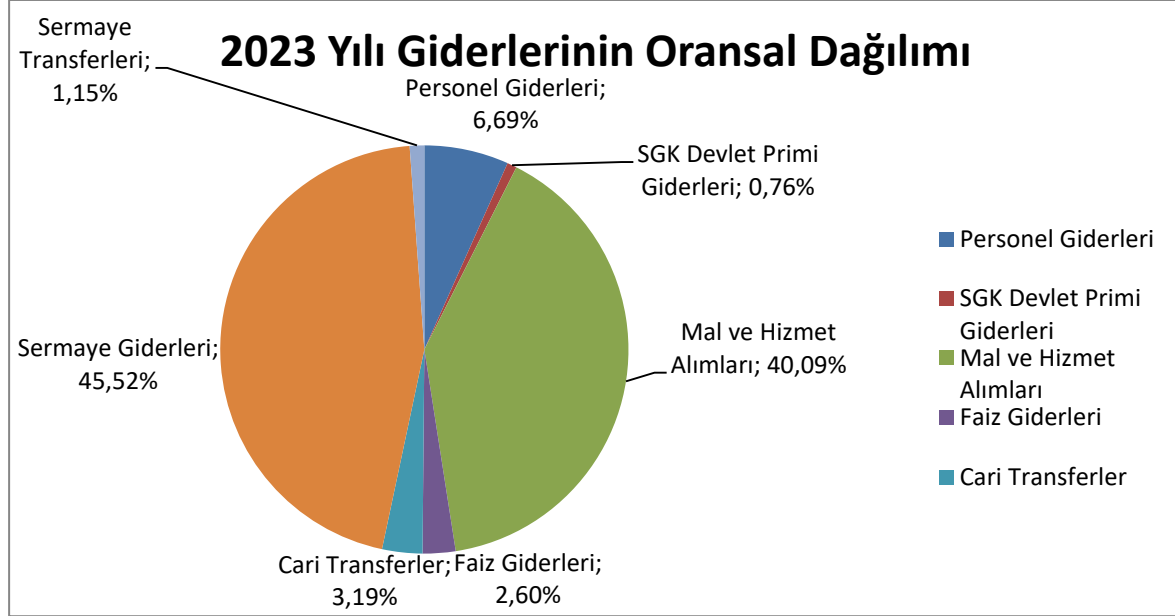
Hesap Kodu	GİDERİN TÜRÜ	2023 Yılı Net Bütçe Gideri (TL)	2023 Yılı Bütçe Gideri (TL)	Toplam Gider İçindeki Payı (%)	
830	1	Personel Giderleri	169.026.000,00	160.399.365,15	6,69%
830	2	SGK Devlet Primi Giderleri	22.259.000,00	18.247.346,87	0,76%
830	3	Mal ve Hizmet	1.031.752.000,00	960.746.933,89	40,09%
830	4	Faiz Giderleri	63.467.000,00	62.329.315,79	2,60%
830	5	Cari Transferler	82.922.000,00	76.349.773,95	3,19%
830	6	Sermaye Giderleri	1.540.067.000,00	1.091.046.002,98	45,52%

830	7	Sermaye Transferleri	42.600.000,00	27.500.000,00	1,15%
830	7	Yedek Ödenek	1.297.000,00	0,00	0,00%
GİDERLER TOPLAMI			2.953.390.000,00	2.396.618.738,63	100%

Tablo 21’de görüldüğü gibi;

2023 Yılı Gider Bütçesi ek ödenek dahil **2.953.390.000,00 TL** olarak öngörülmüş olup gider gerçekleşmesi **2.396.618.738,63TL’dir**. Gider Bütçesi Gerçekleşme Oranı **%81,15’tir**. 2023 yılından 2024 yılına **71.700.000,00 TL** ödenek devri olmuştur.

Ekonomik Sınıflandırmaya Göre 2023 Yılı Gider Bütçesi gerçekleşme oranları Grafik 2’de verilmiştir.

Grafik 2. 2023 Yılı Bütçe Giderlerinin Oransal Dağılımı

01.Personel Giderleri;

Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberinde “01. Personel Giderleri” ekonomik kodu için “Bu bölüm, kamu personeli ile kamu personeli olmasa bile bunlar gibi çalıştırılan veya hizmetinden faydalanılan kişilere veya diğerlerine bordroya dayalı olarak nakden yapılan ödemeleri kapsayacaktır. Aynı nitelikteki ödemeler “Mal ve Hizmet Alım Giderleri” ne, Devletin işveren sıfatıyla sosyal güvenlik kurumlarına ödediği primler ise “Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri” bölümüne dahil edilecektir. Personel giderlerinin ikinci düzeyinde çeşitli personel kanunlarına göre çalıştırılanların istihdam çeşitleri ile çalıştırılma veya hizmetinden yararlanma yöntemleri esas alınarak; memurlar, sözleşmeli personel, işçiler, geçici süreli çalışanlar ve diğer personel olarak beş grupta sınıflandırılmıştır. Üçüncü düzey, ödeme türlerine göre sınıflandırılmıştır.” denilmekte olduğu için Tablo 8 bu madde hükümlerine göre

incelenmiştir. Hizmet Alımı Yöntemiyle çalıştırılan şirket işçileri için “03.05 Hizmet Alımları” ekonomik kodundan harcama gerçekleşmiştir.

Kütahya Belediyesi’nin 2021-2023 yılları Kadrolu Personel Giderleri (Belediye Şirket İşçisi hariç) Tablo 22’de verilmiştir.

Tablo 5. 2021-2023 Yılları Personel Giderleri

Bütçe Kodu ve Açıklama	2021 (TL)	2022 (TL)	2023 (TL)	2023-2022 Değişim Oranı (%)
01. Memurlar (TL)	43.416.645,74	76.403.051,07	160.399.365,15	109,94%
Toplam Gider İçindeki Payı (%)	11,20%	6,90%	6,69%	

Tablo 22’de görüldüğü gibi;

Memur, Kadrolu İşçi ve Sözleşmeli Personele yapılan maaş, kıdem tazminatı, sosyal haklar gibi ödemelerin yer aldığı 01. Personel Giderlerinin, Toplam Gider içindeki oranı; 2021 yılında %11,20, 2022 yılında %6,90 iken 2023 yılında %6,69 olarak gerçekleşmiştir.

02.Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri;

Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberinde “02. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ekonomik kodu için “Emeklilik sigortasına ilişkin; Sosyal Güvenlik Kurumuna işveren hissesi olarak ödenecek sosyal güvenlik primleri ile kurum tarafından ödenen fiili hizmet müddeti zamlarına ilişkin işveren payları ve işveren tarafından ödenecek kısa vadeli sigorta kolları primleri,

-Ders ücreti karşılığında görevlendirilmiş memur olmayan kişilere ilişkin işveren payları,

- Usta öğreticiler için ödenecek primler,

- Aday çırak, çırak ve öğrenciler için ödenecek primler,

- Cezaevleri iç hizmetlerinde çalıştırılan hükümlüler için ödenecek primler

- Mevzuatı gereğince ödenmesi gereken pay ve hisseler,

- Mevzuatı gereğince kurum tarafından işsizlik sigortası fonuna ödenecek işveren işsizlik sigortası primleri,

- Sağlık sigortası primleri, giderleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

Personelden kesilen primler ise, önceden olduğu gibi personel giderlerine dahil edilecektir. İşveren sıfatıyla ödenecek sigorta prim ödemeleri, 1. düzeyde “02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” altında, 2. düzeyde istihdam türüne göre detaylandırıldıktan sonra 3. düzeyde “6-Sosyal Güvenlik Kurumuna” kodu ile 4. düzeyde “01- Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri” ekonomik kodunda yer alacaktır. 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda belirtilen prime esas kazanç ve sağlık primine ilişkin işveren hissesine ait oran üzerinden hesaplanacak ödenekler, 1. düzeyde “02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” altında, 2. düzeyde istihdam türüne göre detaylandırıldıktan sonra 3. düzeyde “6-Sosyal Güvenlik Kurumuna” kodu ile 4. düzeyde “02- Sağlık Primi Ödemeleri” ekonomik

kodunda yer alacaktır. 5510 Sayılı Kanun gereğince, genel sağlık sigortası kapsamında olmayan ancak ilgili mevzuatı gereğince tedavi ve ilaç giderleri kurumları tarafından karşılanması gerekenlerin giderleri ise “03.9- Tedavi ve Cenaze Giderleri” ekonomik kodunda yer alacaktır.” denilmekte olduğu için Tablo 23 bu hükümlere göre incelenerek, hazırlanmıştır.

Kütahya Belediyesi’nin 2021-2023 yılları SGK Devlet Primi Giderleri Tablo 23’de verilmiştir.

Tablo 23. 2021-2023 Yılları SGK Devlet Primi Giderleri

Bütçe Kodu ve Açıklama	2021 (TL)	2022 (TL)	2023 (TL)	2023-2022 Değişim Oranı (%)
02.SGK Devlet Primi Giderleri	6.231.421,34	10.344.899,16	18.247.346,87	76,39%
Toplam Gider İçindeki Payı (%)	1,61%	0,93%	0,76%	

Tablo 23’de görüldüğü gibi;

Memur, Kadrolu İşçi ve Sözleşmeli Personel için yapılan sosyal güvenlik harcamalarının yer aldığı SGK Devlet Primi Giderleri, Personel Giderlerine bağlı olarak değişkenlik göstermiştir. SGK Devlet Primi Giderlerinin Toplam Gider içindeki oranı; 2021 yılında %**1,61**, 2022 yılında %**0,93** iken 2023 yılında %**0,76** olmuştur.

03.Mal ve Hizmet Alım Giderleri;

Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberinde “03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri”

“Faturalı olarak veya ilgili mevzuatına uygun şekilde belgelendirilerek alınan mal ve hizmet bedellerini kapsayacaktır. Devletin karşılığında herhangi bir mal veya hizmet almadığı karşılıksız ödemeler ile sermaye giderleri kapsam dışındadır. Bu bölüm, büro malzemesi alımları, kira, yakıt, elektrik ödemeleri ile parasal limitlere bakılmaksızın rutin bakım-onarım ödemelerini, telefon vb. haberleşme giderlerini, yolluk giderlerini, taşıma giderlerini, düşük değerli veya bir yıldan az kullanım ömrü olan ekipmanlar için yapılan ödemeler ile çeşitleri ve açıklamaları ekli listelerde ve bu rehberin ilerleyen bölümlerinde ifade edilen benzeri giderleri kapsayacaktır. Bu bölüme dahil edilmesi gereken malların alım bedelleri (diğer bir ifadeyle aynı sözleşme kapsamında ve/veya aynı faturada toplam bedel) içinde bunların taşınması ve benzeri işlerin de dahil olduğu durumlarda bu gibi giderler de aynı ekonomik koda gider kaydedilecektir. Ancak, taşıma gibi hizmetlerin ayrıca temin edilmesi ve bedellerinin de ayrı faturalarda yer alması durumunda bu giderler ilgisine göre “03.5.3.03- Yük Taşıma Giderleri” veya diğer ekonomik kodlara gider kaydedilecektir. Uluslararası sınıflandırma standartlarında da “cari gider” olarak kabul edilen savunma harcamaları, sermaye için belirlenen limiti geçse dahi yatırım programlarında yer almayacak, mal ve hizmet alım giderlerine dahil edilecektir. Ancak, askeri lojmanlar sermaye bölümünde sınıflandırılacak ve yatırım

programına dahil edilecektir. Ayrıca, askeri lojmanlar dışında kalan inşaatlar, askeri amaçlı dayanıklı ve dayanıksız mallar ve ekipmanlar da bu bölümde yer alacaktır.” denilmekte olduğu için Tablo 24 bu hükümlere göre incelenerek, hazırlanmıştır.

Kütahya Belediyesinin 2021-2023 yılları Mal ve Hizmet Alım Giderleri Tablo 24’de verilmiştir.

Tablo 24. Yıllara Göre Mal ve Hizmet Alım Giderleri

Bütçe Kodu ve Açıklama	2021	2022	2023	2023-2022 Değişim Oranı (%)
03.Mal ve Hizmet Alımları	200.728.316,02	455.207.095,26	960.746.933,89	111,06%
Toplam Gider İçindeki Payı	51,77%	41,08%	40,09%	-

Tablo 24’de görüldüğü gibi;

Mal ve Hizmet Alımı Giderleri 2023 yılında Gider Bütçesi içinde en büyük 2. paya sahip olup toplam giderlerin **%40,09**’unu oluşturmuştur. Bu giderin en büyük bölümü 1686 şirket işçinin maaşları, kıdem tazminatı ödemeleri, belediye hizmet tesislerinde yapılan bakım onarım, elektrik, akaryakıt, doğalgaz vb. cari giderlerinden oluşmaktadır.

04.Faiz Giderleri;

Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberinde 04 Faiz Giderleri: “Faiz, ödünç alınan paranın kullanımı karşılığında yapılan ödeme olarak tanımlanır. Bu itibarla, faiz ödemeleri finansman bölümünde sınıflandırılan borç alınan paranın anapara geri ödemesinden ve borçlanma için ödenen komisyon ve ihraç giderlerinden ayrılır. Kanunların verdiği yetkiye dayanılarak Devlet nam ve hesabına TL veya dövize endekli olarak yapılan iç borçlanmalar ile yine Devlet adına Hazine ve Maliye Bakanlığı’nca dış finansman sağlayan yabancı ülkeler, ülkelerce oluşturulan birlikler, resmi finansman fonları, uluslararası ve bölgesel kuruluşlar ile uluslararası sermaye ve finansman piyasalarında faaliyet gösteren yatırım bankaları da dahil olmak üzere bankalar, alıcı veya satıcı kredisi sağlayan kuruluşlar ile firmalardan sağlanan borçlanmalar karşılığında oluşan faiz giderleri ve peşin ödenen faiz anlamında olan iskonto giderleri bu kategoride izlenir. Devlet borçlarına ilişkin faiz ödemeleri (iskonto giderleri dahil) bu bölümde yer alacaktır. Borçlanmaya ilişkin olarak ödenen komisyon ve ihraç giderleri ise mal ve hizmet alımları kapsamında 03.5.6 bölümünde gösterilecek olup, bu ödemeler sadece Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alacaktır. Faiz, dönemler içerisinde sürekli olarak birikmekle birlikte, ödendiği zaman bütçeye gider olarak yazılmalıdır. İskonto gideri, kuponlu olarak ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin ve uluslararası sermaye piyasalarında ihraç edilen dış borç senetlerinin nominal bedelinin altında bir fiyattan satılması durumunda, nominal bedel ile satış bedeli arasındaki farktır. Bu bölüm, Devletin garantör veya kefil olarak ödediği faiz giderlerini kapsamaz. Böyle bir ödeme, Devletin borç verme işlemi olarak sınıflandırılır. Başkalarının faiz giderlerini ödemelerine yardımcı olmak için Devlet tarafından karşılıksız olarak yapılan ödemeler (transferler) bu bölümde değil, cari transferler bölümünde sınıflandırılmalıdır.

Faiz ödemeleri, sadece Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alacağından detay açıklamalara girilmeden başlıklar halinde sıralanmakla yetinilecektir.” denilmekte olduğu için Tablo 25 bu hükümlere göre hazırlanmıştır.

Kütahya Belediyesi'nin 2021-2023 yılları Faiz Giderleri Tablo 25'de verilmiştir.

Tablo 25. Faiz Giderlerinin Yıllara Göre Değişimi

Bütçe Kodu ve Açıklama	2021	2022	2023	2023-2022 Değişim Oranı (%)
04.Faiz Giderleri	18.109.384,97	11.488.025,09	62.329.315,79	442,56%
Toplam Gider İçindeki Payı	4,67%	1,04%	2,60%	

Son 3 yılın Kişi Başına Düşen Faiz Gideri ise Tablo 26'da verilmiştir.

Tablo 25'de görüldüğü gibi;

İller Bankası ve Diğer Bankalardan Kullanılan Kredilerden kaynaklı olarak; 2021 yılında **18.109.384,97 TL**, 2022 yılında **11.488.025,09 TL** olan Faiz Giderleri, 2023 yılında **62.329.315,79 TL** gerçekleşmiştir.

05.Cari Transferler;

Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberinde 05.Cari Transferler: “Sermaye birikimi hedeflemeyen ve cari nitelikli mal ve hizmet alımını finanse etmek amacıyla karşılıksız olarak yapılan ödemelerdir. Aynı işlemler analitik bütçe sınıflandırmasının kapsamı dışında olduğundan aynı nitelikteki transferler bu kapsamda yer almayacaktır. Transferler nihai olarak kimin yararlandığına göre değil kime ödendiğine göre sınıflandırılmalıdır.” denilmekte olduğu için Tablo 26 bu hükümlere göre incelenerek, hazırlanmıştır.

Kütahya Belediyesi'nin 2021-2023 yılları Cari Transfer Harcamaları Tablo 26'da verilmiştir.

Tablo 26. 2021-2023 Yılları Cari Transferler

Bütçe Kodu ve Açıklama	2021	2022	2023	2023-2022 Değişim Oranı (%)
05.Cari Transferler	16.726.630,67	34.375.166,93	76.349.773,95	122,11%
Toplam Gider İçindeki Payı	4,31%	3,10%	3,19%	-

Tablo 27'de görüldüğü gibi;

Cari Transferler 2023 yılında 2022 yılına göre **%122,11** artarak **76.349.773,95 TL** olarak gerçekleşmiştir.

Cari Transferlerin Toplam Gider içindeki oranı; 2021 yılında **%4,31**, 2022 yılında **%3,10** iken **2023** yılından **%3,19** olarak gerçekleşmiştir.

06.Sermaye Giderleri;

Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberinde 06.Sermaye Giderleri: “Daha geniş açıklaması “Tanımlar” bölümünde yapıldığı üzere, sermaye harcamaları, sabit sermaye edinimleri, gayrimenkuller ya da gayri maddi aktiflerin edinimi için yapılan ve Devlet mal varlığını artıran ödemelerdir. Ayrıca, taşınmaz mal yapımı ile bakım-onarımının gerektirdiği yıkım ve enkaz temizleme işleri de bu kapsamda değerlendirilecektir. Bu ödemeler, her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenecek asgari limitin üzerinde olmalıdır ve kullanım ömürleri bir yıl veya daha uzun olmalıdır.” denilmekte olduğu için Tablo 27 bu hükümlere göre incelenerek hazırlanmıştır.

Kütahya Belediyesi'nin 2021-2023 yılları Sermaye Giderleri ve Kişi Başına Düşen Yatırım Harcamalarının Yıllara Göre Değişimi Tablo 27’de verilmiştir.

Tablo 27. 2021-2023 yılları Sermaye Giderleri (Yatırım Harcamaları)

Açıklama	YILLAR			2023-2022 Değişim Oranı
	2021	2022	2023	
Sermaye Giderleri (TL/Yıl)	97.508.581,35	490.486.935,20	1.091.046.002,98	122,44%
Toplam Gider İçindeki	25,15	44,27	45,52	2,82%
Belediye Nüfusu (Kişi)	263.863	263.863	258.375	-2,08%
Kişi Başına Düşen Yatırım Harcaması (TL/Kişi)	377,08	1.858,87	4.222,72	127,17%

Tablo 27’de görüldüğü gibi;

Mal ve hizmet alımı dışında kalan ve kullanım ömürleri bir yıl veya daha uzun süreli olan demirbaş ve araç alımı, bina, park, spor sahası, sosyal tesis, hizmet binası ve yol yapımı gibi yatırımları kapsayan Sermaye Giderlerinin; 2023 yılında 2022 yılına oranla **%122,44** artarak **1.091.046.002,98 TL** olarak gerçekleştiği görülmüştür.

Sermaye Giderlerinin Toplam Gider içindeki oranı; 2021 yılında **%25,15**, 2022 yılında **%44,27** iken 2023 yılında **%45,52**’dir.

Kişi başına düşen yatırım harcaması; 2021 yılında **377,08 TL**, 2022 yılında **1.858,87 TL** iken, 2023 yılında **4.222,72 TL** olarak gerçekleşmiştir.

2021-2023 yıllarında gerçekleşen Yatırım Harcamalarının, yatırım türlerine göre dağılımı Tablo 28’de verilmiştir.

Tablo 28. 2021-2023 Yılları Sermaye Giderlerinin Dağılımı

SERMAYE GİDERLERİ					2021	2022	2023	2023-2022 Değişim Oranı (%)
6				SERMAYE GİDERLERİ	97.508.581,00	490.486.935,20	1.091.046.002,98	122,44%
6	1			MAMUL MAL ALIMLARI	8.616.074,68	54.286.072,31	146.058.080,67	169,05%
6	1	2	1	Büro Makinaları Alımları (Asgari Değerin Üzerinde)	46.020,00	0,00	0,00	-
6	1	2	2	Bilgisayar Alımları	927.085,18	1.013.478,40	1.391.449,76	37,29%
6	1	2	4	Laboratuvar Cihazı Alımları	0,00	73.160,00	98.217,68	34,25%
6	1	2	5	İşyeri Makine Teçhizat Alımları	0,00	3.526,61	327.800,00	-
6	1	2	90	Diğer Makine Teçhizat Alımları	4.372.161,20	24.486.108,46	35.421.091,03	44,66%
6	1	4	1	Kara Taşıtı Alımları (Zırhlı Taşıtı Alımı Dahil)	0,00	17.572.558,06	94.960.571,69	440,39%
6	1	4	90	Diğer Taşıtı Alımları	484.846,96	3.131.276,12	881.475,00	-71,85%
6	1	5	30	Hareketli İş Makinası Alımları	924.948,00	0,00	0,00	-
6	1	7	90	Diğer Kültür Varlığı Alımları ve Korunması Giderleri	1.861.013,34	8.005.964,66	12.977.475,51	62,10%
6	2			MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	1.756.541,51	2.092.093,94	4.857.886,33	132,20%
6	2	5	1	Kereste ve Kereste Ürünleri Alımları	176.327,99	59.354,00	0,00	-100,00%
6	2	7	1	Kimyevi Madde ile Kauçuk ve Plastik Ürün Alımları	1.514.747,12	1.929.262,49	4.857.886,33	151,80%
6	2	8	1	Metal Ürün Alımları	65.466,40	103.477,45	0,00	-100,00%
6	3			GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.885.824,09	3.658.281,13	4.135.660,02	13,05%
6	3	1	1	Bilgisayar Yazılımı Alımları	870.000,00	1.605.488,00	1.387.770,40	-13,56%
6	3	2	2	Plan Proje Alımları	968.978,09	0,00	1.428.584,10	-
6	3	4	1	Patent Alımları	0,00	1.602.793,13	0,00	-100,00%
6	3	3	1	Lisans Alımları	46.846,00	450.000,00	1.319.305,52	193,18%
6	4			GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	4.168.994,79	23.463.674,61	37.753.185,62	60,90%
6	4	1	7	Yol İçin Arazi Alım ve Kamulaştırması Giderleri	2.874.820,95	6.106.421,88	22.463.499,88	267,87%

6	4	1	90	Diğer Gayrimenkul Alım ve Kamulaştırması Giderleri	1.161.300,36	13.923.030,45	11.656.371,01	-16,28%
6	4	2	90	Diğer	132.873,48	3.434.222,28	3.633.314,73	5,80%
6	5			Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	78.542.714,15	343.090.574,67	804.030.873,32	134,35%
6	5	1	1	Proje Giderleri	368.160,00	636.101,07	1.025.803,30	61,26%
6	5	2	1	İnşaat Malzemesi Giderleri	1.680.409,68	2.105.374,03	5.764.588,15	173,80%
6	5	2	2	Elektrik Tesisatı Giderleri	471.823,00	587.640,00	0,00	-100,00%
6	5	3	3	Yük Taşıma Giderleri	2.989.127,81	2.207.198,99	3.440.878,45	55,89%
6	5	7	2	Hizmet Tesisleri	2.818.947,73	10.083.272,03	58.982.964,16	484,96%
6	5	7	4	Sosyal Tesisler	6.507.699,74	93.819.102,73	412.797.497,36	339,99%
6	5	7	7	Yol Yapım Giderleri	31.107.523,50	143.266.974,84	250.600.001,72	74,92%
6	5	7	8	İçme Suyu Tesisi Yapım Giderleri	15.805.728,08	8.113.701,33	45.293.902,00	458,24%
6	5	7	9	Kanalizasyon Tesisi Yapım Giderleri	12.323.475,24	20.373.529,81	19.629.295,50	-3,65%
6	5	7	90	Diğerleri	3.816.414,79	59.606.181,79	4.370.742,03	-92,67%
6	5	9	1	Diğer Giderler	653.404,58	2.291.498,05	2.125.200,65	-7,26%
6	6			MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.538.432,13	153.400,00	228.000,00	48,63%
6	6	7	1	Müteahhitlik Hizmetleri	2.296.341,49	153.400,00	228.000,00	48,63%
6	6	9	1	Diğerleri	242.090,64	0,00	0,00	-
6	7			GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ		63.742.838,54	93.982.317,02	47,44%
6	7	2	90	Diğer Giderler	0,00	19.959.850,13	-	-
6	7	2	4	Sosyal Tesisler	0,00	10.005.342,23	12.831.760,49	28,25%
6	7	7	90	Diğerleri	0,00	33.777.646,18	81.150.556,53	140,25%

Tablo 28’de görüldüğü gibi;

2023 yılında Sermaye Giderleri, 2022 yılına göre %**122,44** oranında artarak **1.091.046.002,98 TL** olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılından 2024 yılına **56.700.000,00 TL** Sermaye Giderlerinden ödenek devri olmuştur.

07. Sermaye Transferleri;

Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberinde 07. Sermaye Transferleri: Bütçe dışına sermaye birikimi amaçlayan veya sermaye nitelikli mal ve hizmetlerin finansmanı amacıyla yapılan karşılıksız ödemelerdir. Transferin cari nitelikli mi yoksa sermaye nitelikli mi olduğunu belirlemek için cari harcama – sermaye harcaması ayrımında kullanılan kriterler dikkate alınmalıdır.” denilmekte olduğu için Tablo 29 bu hükümlere göre incelenerek hazırlanmıştır.

Kütahya Belediyesi'nin 2021-2023 yılları Sermaye Transferleri Tablo 29'da verilmiştir.

Tablo 29. 2021-2023 Yılları Sermaye Transferleri

Bütçe Kodu ve Açıklama	2021 (TL)	2022 (TL)	2023 (TL)	2023-2022 Değişim Oranı (%)
07.Sermaye Transferleri (TL/Yıl)	5.019.689,65	29.680.000,00	27.500.000,00	-7,35%
Toplam Gider İçindeki	1,29%	2,68%	1,15%	-

Tablo 29'da görüldüğü gibi;

Sermaye Transferleri 2023 yılında 2022 yılına göre **%-7,35** oranında azalarak **27.500.000,00 TL** olarak gerçekleşmiştir.

Sermaye Transferlerinin Toplam Gider içindeki oranı; 2021 yılında **%1,29**, 2022 yılında **%2,68** iken 2023 yılında **%1,15**'dir.

2023 yılından 2024 yılına **15.000.000,00 TL** Sermaye Transferlerinden ödenek devri olmuştur.

Kurumsal Sınıflandırmaya Göre Ödenek Kullanımları;

Kurumsal Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri ve Oranları Tablo 30'da verilmiştir.

Tablo 30. Kurumsal Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri

MÜDÜRLÜK	2023 Net Bütçe Ödeneği (TL)	2023 Yılı Gerçekleşen Gider (TL)	2023 Yılı İptal Edilen Ödenek (TL) (Kullanılmayan Ödenek)	Gerçekleşme Oranı (%)	Toplam Gider İçindeki Payı (%)
Özel Kalem Müdürlüğü	20.175.000,00	19.370.265,67	804.734,33	96,01%	0,81%
İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	19.114.000,00	18.017.271,60	1.096.728,40	94,26%	0,75%
Bilgi İşlem Müdürlüğü	19.098.000,00	17.957.232,11	1.140.767,89	94,03%	0,75%
Yazı İşleri Müdürlüğü	11.740.000,00	11.212.677,93	527.322,07	95,51%	0,47%
Strateji Geliştirme Müdürlüğü	7.231.000,00	5.721.558,16	1.509.441,84	79,13%	0,24%
Hukuk İşleri Müdürlüğü	4.749.000,00	4.686.036,02	62.963,98	98,67%	0,20%
Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	3.736.000,00	3.227.892,57	508.107,43	86,40%	0,13%
Emlak ve İstimlak Müdürlüğü	51.020.000,00	46.348.271,01	4.671.728,99	90,84%	1,93%

Fen İşleri Müdürlüğü	1.154.494.000,00	779.519.676,10	374.974.323,90	67,52%	32,53%
Yapı Kontrol Müdürlüğü	12.580.000,00	11.237.944,93	1.342.055,07	89,33%	0,47%
Mali Hizmetler Müdürlüğü	51.610.000,00	48.115.944,82	3.494.055,18	93,23%	2,01%
İşletme ve İştirakler Müdürlüğü	145.779.000,00	132.279.943,26	13.499.056,74	90,74%	5,52%
İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	41.250.000,00	30.731.113,72	10.518.886,28	74,50%	1,28%
İtfaiye Müdürlüğü	44.628.000,00	36.184.192,43	743.807,57	81,08%	1,51%
Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	41.313.000,00	37.950.148,66	3.362.851,34	91,86%	1,58%
Park Bahçeler Müdürlüğü	296.850.000,00	251.688.804,30	10.161.195,70	84,79%	10,50%
Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü	20.743.000,00	19.211.162,90	1.531.837,10	92,62%	0,80%
Destek Hizmetleri Müdürlüğü	42.465.000,00	36.335.465,23	6.129.534,77	85,57%	1,52%
Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü	268.680.000,00	263.264.620,74	5.415.379,26	97,98%	10,98%
Temizlik İşleri Müdürlüğü	150.289.000,00	131.091.795,29	4.197.204,71	87,23%	5,47%
Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü	179.562.000,00	176.115.769,33	3.446.230,67	98,08%	7,35%
Veteriner İşleri Müdürlüğü	57.327.000,00	56.256.742,22	1.070.257,78	98,13%	2,35%
Zabıta Müdürlüğü	52.230.000,00	50.383.638,62	1.846.361,38	96,46%	2,10%
Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	19.891.000,00	17.632.782,58	2.258.217,42	88,65%	0,74%
Etüt Proje Müdürlüğü	29.853.000,00	15.111.124,41	741.875,59	50,62%	0,63%
Hal Müdürlüğü	3.999.000,00	2.610.640,18	1.388.359,82	65,28%	0,11%
Spor İşleri Müdürlüğü	6.705.000,00	6.273.144,41	431.855,59	93,56%	0,26%
Makine İkmal Bakım ve Onarım Müdürlüğü	178.029.000,00	156.707.636,03	21.321.363,97	88,02%	6,54%
İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü	16.960.000,00	10.328.645,39	6.631.354,61	60,90%	0,43%
Afet İşleri Müdürlüğü	1.290.000,00	1.046.598,01	243.401,99	81,13%	0,04%
GENEL TOPLAM	2.953.390.000,00	2.396.618.738,63	485.071.261,37	81,15%	100,00%

Tablo 30'da görüldüğü gibi;

2023 yılında en fazla ödenek Fen İşleri Müdürlüğü tarafından kullanılmıştır. Fen İşleri Müdürlüğü tarafından kullanılan ödeneklerin toplam gider içindeki payı **%32,58**'dir.

2019-2023 Yılları arası Belediyemizin mülkiyetine geçen arsa bilgileri Tablo 30'da yer verilmiştir.

Tablo 31. 2019-2023 Yılları Belediye Mülkiyetine Geçen Arsa Bilgileri

MAHALLE/MEVKİ	ADA/PARSEL	YÜZÖLÇÜMÜ (m ²)
Enne	267 / 152	150.144,04
Parmakören	3458 / 7	508.412,20
Ilıca – Işıkkara	930 / 671	12.031,15
Evliya Çelebi	655 / 15	33.756,00
İnli	105 / 355	13.382,18
Yoncalı	156 / 8	38.821,68
Alipaşa	56 / 2	677,62
Lala Hüseyin Paşa	2270/43	480,00
Lala Hüseyin Paşa	2056/17	30,00
Lala Hüseyin Paşa	2056 / 15	22,00
Gazi Kemal	94 / 23	4.063,46
Servi	663 / 214	4.346,45
Yıldırım Beyazıt	1112 / 36	115,00
Siner	0 / 3398	17.985,16
Yıldırım Beyazıt	2998 / 2	13.692,79
Okçu	3729 / 9	1.827,10
Okçu	3729 / 13	1.463,35
Çalca	0 / 2628	8.317,55
Çalca	0 / 2630	5.642,67
Çalca	0 / 2628	11.181,03
Yoncalı	441 / 1-2-3-4-5-6-7	91.791,74
Yoncalı	440 / 1-2-3-4	100.346,76
Otuzağustos	561 / 35	2.450,03
Otuzağustos	564 / 46-47-50	7.459,89
Bölcek	3972/1	1.179,78
Çalca	6120/6-7-8-9-10-11-12-13	144.211,74
Enne	253/331	39,50
Enne	246/10-12	96,88
Enne mah	253/335	50,31
Işıkkara köyü	178/1	358,44
İnköy	1/132	1.829,96
Lala Hüseyin Paşa	2024/4	89,00

Lala Hüseyin Paşa	2013/8	120,00
Lala Hüseyin Paşa	2065/1	285,00
Lala Hüseyin Paşa	2015/12	60,00
Lala Hüseyin Paşa	203/43	128,44
Lala Hüseyin Paşa	2056/8	107,00
Lala Hüseyin Paşa	2048/10	101,00
Lala Hüseyin Paşa	2030/6	128,00
Lala Hüseyin Paşa	2052/7	104,00
Lala Hüseyin Paşa	2022/4	89,00
Lala Hüseyin Paşa	2025/51	93,00
Lala Hüseyin Paşa	2020/22	50,00
Lala Hüseyin Paşa	2069/4	69,33
Lala Hüseyin Paşa	2025/8	152,00
Mecidiye Mah.	29/282	308,29
Pirler Mah.	109/93	7,28
Siner Mah.	170/12	514,00
Sultanbağı	2565/4	72,00
Yıldırım Beyazıt	804/45-46	2.328,15
Siner	5962/54	6.921,32
Akkent	5452/123-132	4.776,92
Civli	3808/589	2.450,39
Siner	5962/178	7.494,14
Siner	5961/189-186	369,59
Siner	5976/10	46,28
Siner	5974/235-227	141,02
Siner	5970/62	370,72
Siner	5973/76	229,09
Siner	5961/178	26,55
Siner	5974/241	58,55
Siner	5970/60-2	173,04
Siner	5961/100-172-158	582,95
Güveççi	3768/12	1.136,13
Siner	5970/64	250,39
Siner	5972/67-68	6,24
Siner	5974/249-239	85,19

Siner	5961/180	279,50
Siner	5974/233	2,42
Siner	5961/183-163	747,48
Siner	5947/237	69,70
Siner	5970/68	27,06
Siner	5972/70	160,36
Siner	5961/165-166	1.417,92
Siner	5974/251	10,46
Akkent	5452/118	3.282,53
Siner	5970/58	82,08
Siner	5974/247-248	119,36
Siner	5961/171-169	160,37
Yıldırım Beyazıt	732/9	524,00
Börekçiler	318/17	3,83
Cemallettin	932/262	30,98
Siner	5997/112	6.449,45
Parmakören	3176/1	11,20
Yıldırım Beyazıt	554/55	224,89
Lala Hüseyin Paşa.	1766/297-298	297,36
Evliya Çelebi	628/720-721	624,08
Akkent	5452/148-149-150-151-152-153-154	160.086,88
Balıklı	6630/1	43,93
Evliya Çelebi	614/25	3,46
Mecidiye	25/63	48,70
Lala Hüseyin Paşa	5482/1	1.074,24
Evliya Çelebi	758/132	25.000,35
Mecidiye	25/161	42,77
Servi	1673/217	5,70
Parmakören	1100698	47,78
Yıldırım Beyazıt	804/169-170-171-172-173-174-175	241,19
Yıldırım Beyazıt	1214/32	0,39
Yıldırım Beyazıt	6647/4	438,00
Yıldırım Beyazıt	2583/27-28	21.577,43
Yıldırım Beyazıt	2583/28	14.681,93
Gaybiefendi	4408/1	154,20
Kirazpınar	5184./7-6	714,61
Bölücek	288/3	375,00
Alipaşa	1644/263-262	61,38
Yıldırım Beyazıt	804/137	162,93

Yıldırım Beyazıt	6837/1	500,00
Toplam		1.445.916,36

Tablo 31’de görüldüğü gibi;

2019-2023 yıllarında toplam **1.445.916,36 m²** arsa belediyemiz bünyesine katılmış, edinim bedeli olan 281.763.467,40 TL’nin 38.312.148,67 TL’si nakit, kalan kısım ihdas ve takas yoluyla edinilmiştir. Ayrıca trampa, tevhid vb. işlemler sonucu belediyemize yeni araziler kazandırılmıştır.

2019-2023 Yılları arası Belediyemiz tarafından satışı yapılan arsa bilgileri Tablo 32’de yer verilmiştir.

Tablo 32. 2019-2023 Yılları Satışı Yapılan Arsa Bilgileri

Yıl	Taşınmaz Sayısı	Yüzölçümü (m ²)
2019	2	1.456,91
2020	20	100.264,53
2021	21	64.659,90
2022	83	92.114,70
2023	89	259.246,97
Toplam		517.743,01

Tablo 32’de görüldüğü gibi;

2019 yılında 1.456,91 m², 2020 yılında 100.264,53 m² olan arsa satışı 2021 yılında 64.659,90 m², 2022 yılında 92.114,70 m² ve 2023 yılında 259.246,97 m² olmak üzere toplam **517.743,01 m²** arsa satışı gerçekleşmiştir.

C) İHALELER VE DOĞRUDAN TEMİNLER

İhaleler:

Kamu İdareleri, kendi imkânlarıyla üretemedikleri ya da özel sektöre devredildiğinde daha etkin ve verimli sonuçlara ulaşacağını düşündükleri malları veya hizmetleri özel sektörden temin etmektedirler. Bu süreçte kamu idareleri, ihtiyacı karşılamak üzere başvuru yapan istekliler arasında seçim yapmak durumundalardır. İstekli firmalar arasında seçim yapmak, idareler açısından son derece zor ve dikkatle incelenmesi gereken bir konudur. 2023 yılı içinde, Kütahya Belediye Başkanlığı ilgili birimleri tarafından gerçekleştirilen ihale işlemleri, Komisyonumuz tarafından incelenmiştir. 2023 yılında gerçekleştirilen ihalelerin, 2022 yılına göre kıyaslanması için 2022 Yılı Denetim Komisyonu Raporundan ihale bilgileri temin edilmiştir.

Yapılan ihalelerin; 2022 ve 2023 yıllarında idare tarafından hesaplanan yaklaşık maliyetleri, sözleşme bedelleri ile sözleşme bedellerinde yapılan kırım oranlarının, hizmet birimlerine

göre dağılımı Tablo 33’de, ihale türüne ve yasal dayanaklarına göre dağılımı ise Tablo 34’de verilmiştir.

Tablo 33. 2022-2023 Yıllarında Yapılan İhalelerin Hizmet Birimlerine Göre Dağılımı

MÜDÜRLÜKLER	2022 Yılı İhale Yaklaşık Maliyeti (TL)	2022 Yılı İhale Sözleşme Bedeli	Kırım Oranı (%)	2023 Yılı İhale Yaklaşık Maliyeti (TL)	2023 Yılı İhale Sözleşme Bedeli	Kırım Oranı (%)
Fen İşleri Müdürlüğü	677.706.798,41	729.364.527,02	7,62%	351.787.075,69	284.766.547,41	-19,05%
Destek Hizmetleri Müdürlüğü	1.917.360,00	1.626.703,68	-15,16%	3.493.962,50	2.435.000,00	-30,31%
Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü	50.345.306,98	39.022.230,00	-22,49%	63.963.690,55	52.147.391,37	-18,47%
Temizlik İşleri Müdürlüğü	2.768.585,85	2.530.783,80	-8,59%	3.449.621,80	2.784.700,75	-19,28%
Park ve Bahçeler Müdürlüğü	135.346.760,45	124.509.939,30	-8,01%	138.385.484,58	124.632.599,09	-9,94%
Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	4.155.080,00	3.388.630,00	-18,45%	11.410.000,00	9.517.500,00	-16,59%
İşletme ve İştirakler Müdürlüğü	9.943.769,84	9.399.947,50	-5,47%	34.790.589,23	31.369.167,00	-9,83%
İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	9.464.930,90	8.019.088,82	-15,28%	-	-	-
Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü	25.884.070,83	34.842.456,50	34,61%	74.019.450,89	85.501.661,30	15,51%
Bilgi İşlem Müdürlüğü	4.383.492,99	3.121.960,00	-28,78%	2.583.055,00	1.972.704,00	-23,63%
İtfaiye Müdürlüğü	1.407.297,04	1.158.870,50	-17,65%	15.486.922,60	12.011.402,55	-22,44%
Etüt ve Proje Müdürlüğü	894.750,00	650.000,00	-27,35%	27.671.576,93	29.923.551,14	8,14%
Makine İkmal, Bakım ve Onarım Müdürlüğü	4.476.540,30	4.208.300,00	-5,99%	95.040.683,50	79.506.575,00	-16,34%
Zabıta Müdürlüğü	649.492,88	477.160,00	-26,53%	0,00	0,00	#AD?
İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü	1.268.750,00	868.000,00	-31,59%	9.426.286,76	7.768.771,00	-17,58%
Veteriner İşleri Müdürlüğü	7.574.338,70	5.133.168,26	-32,23%	35.181.321,60	30.657.690,00	-12,86%
Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	1.069.300,00	932.200,00	-12,82%	1.342.880,00	1.350.000,00	0,53%
TOPLAM	939.256.625,17	969.253.965,38	3,19%	868.032.601,63	756.345.260,61	-12,87%

Tablo 33’de görüldüğü gibi;

- 2023 yılı içerisinde çıkılan ihalelerin yaklaşık maliyeti toplam **868.032.601,63 TL** olarak hesaplanmış, %12,87 kırımla Sözleşme Bedeli ise **756.345.260,61 TL** olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 34. 2022-2023 Yıllarında Yapılan İhalelerin Türü ve Yasal Dayanağına Göre Dağılımı

İhale Türü	Yasal Dayanak	2022 Yılı İhale Yaklaşık Maliyet (TL)	2022 Yılı İhale Sözleşme Bedeli (TL)	Kırım Oranı (%)	2023 Yılı İhale Yaklaşık Maliyet (TL)	2023 Yılı İhale Sözleşme Bedeli (TL)	Kırım Oranı (%)
Hizmet Alımı	KİK-19	17.856.867,06	12.860.746,34	-27,98%	53.312.588,47	45.867.710,00	-13,96%
	KİK-21-f	759.750,66	665.000,00	-12,47%	1.342.880,00	1.350.000,00	0,53%
Mal Alımı	KİK-19	120.742.584,50	109.521.059,60	-9,29%	276.741.190,76	217.653.465,52	-21,35%
	KİK-21-b	2.899.040,80	2.782.000,00	-4,04%	-	-	-
	KİK-21-f	3.479.031,53	2.804.965,00	-19,38%	1.228.302,37	1.178.735,00	-4,04%
	3-U	-	-	-19,38%	64.196.530,02	76.565.069,80	19,27%
Yapım İşleri	KİK-19	785.051.807,18	832.744.900,02	6,08%	471.211.110,01	413.730.280,29	-12,20%
	KİK-20 (3i)	8.467.543,44	7.875.294,42	-6,99%	-	-	-
TOPLAM		939.256.625,17	969.253.965,38	3,19%	868.032.601,63	756.345.260,61	-12,87%

Tablo 34’de görüldüğü gibi;

2023 yılında; **47.217.710,00 TL** Hizmet Alımı İhalesi, **295.397.270,32 TL** Mal Alımı İhalesi ve **413.730.280,29 TL** Yapım İşleri ihalesi yapılarak, sözleşme imzalanmıştır.

2023 yılında sözleşmeye bağlanan toplam **756.345.260,61 TL’lik** harcamanın **677.251.455,81 TL’lik** bölümü yani **%89,54’ü** Kamu İhale Kanununun 19. Maddesi hükümlerine göre **açık ihale yöntemi** ile sonuçlandırılmıştır. Ayrıca Kamu İhale Kanununun İstisnalar Başlığının 3ü maddesinde **“Yenilik, yerlileşme ve teknoloji transferini sağlamaya yönelik sanayi iş birliği uygulamalarını içeren mal ve hizmet alımları ile yapım işleri,”** kapsamında **ASELSAN’**dan alınan 5 adet Elektrikli Otobüs Sistemi ve Şarj İstasyonlarının Temini İle İlgili Özel Tasarım, Entegrasyon ve Donatım Faaliyetlerinin Sağlanması İşleri” için **76.565.069,80 TL** sözleşmeye bağlanmıştır.

Ayrıca ihale dosyaları üzerinde yapılan incelemelerde, sözleşme ve eklerine göre iş ve imalatların yapıldığı, bu işlere ait hakedişlerde gerekli tutanak, metraj, yeşil defter ve puantajların yapıldığı, birim fiyatların revize fiyatlara göre hesaplanarak ödemelerin gerçekleştirildiği görülmüştür.

Keşif artışları ile bunlara bağlı süre uzatımları usulüne uygun olarak yapılmıştır. Bu işlere ait geçici kabuller yapılarak tutanakları ile kesin hesapların tanzim edildiği görülmüştür. Verilen süre içinde taahhütlerini geciktirenlerden ise sözleşmede belirlendiği şekilde cezaları kesilmiştir.

Doğrudan Teminler;

4734 sayılı Kanun’un 62. maddesinin (1) bendinde belirtilen Doğrudan Temin Sınırına Tabi Alımlar Tablo 36’da verilmiştir.

Tablo 35. Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Doğrudan Temin Sınırına Tabi Alımlar

Harcama Türü (Mal, Hizmet, Yapım Harcamaları)	Harcamanın Ekonomik Kodu	Toplam Ödenek (TL)	Genel Toplam (TL)	%10 Sınırı (TL)	22-d Harcama (TL)	21-f Harcama (TL)	21-f ve 22-d Harcama Toplamı (TL)	%10 Kalan Ödenek (TL)	
Mal Alımları	3.1.	Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	28.400.000,00	511.265.242,72	51.126.524,27	50.283.798,73	-	50.283.798,73	842.725,54
	3.2.	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	280.299.000,00						
	3.7.	Menkul Mal Alım Giderleri	37.553.242,72						
	6.1.	Mamul Mal Alımları	165.013.000,00						
Hizmet Alımları	3.5.	Hizmet Alımları	529.806.450,58	610.660.207,86	61.066.020,79	56.623.316,91	-	56.623.316,91	4.442.703,88
	3.6.	Temsil ve Tanıtma Giderleri	35.346.000,00						
	3.7.	Gayri Maddi Hak Alımları ve Bakım ve Onarım Giderleri	39.496.757,28						
	6.3.	Gayri Maddi Hak Alımları	6.011.000,00						
Yapım İşleri	3.8.	Gayrimenkul Bakım ve Onarım Giderleri	6.877.000,00	1.375.692.000,00	137.569.200,00	4.948.698,64	623.619,89	5.572.318,53	131.996.881,47
	06.2.	Menkul Sermaye Üretim Giderleri	5.031.000,00						
	06.4.	Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırması	45.845.000,00						
	6.5.	Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	1.100.689.000,00						
	6.7.	Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	217.250.000,00						

Tablo 35’de görüldüğü gibi;

2023 yılında Mal Alımı, Hizmet Alımı, Yapım İşlerinde; doğrudan temin alımları (22-d) ve pazarlık usulü ihale yöntemi (21-f) ile yapılan harcamalarda yasal sınır olan **%10 sınırı aşılmamıştır.**

D) PERSONEL GİDER ORANI

28.04.2018 tarih ve 30405 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2018/11608 karar sayılı “İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Kararın” Personel Giderlerinin Toplam Giderler İçindeki Payına İlişkin Üst Sınır başlık Madde 5’te ” (1) İdarelerin, şirket personeli de dahil yıllık toplam personel giderleri, idarenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu bulunacak miktarın yüzde kırkını aşamaz.” denildiğinde Kutahya Belediyesi 2023 Personel Giderleri incelenmiş, Tablo 36 ve Tablo 37’de yer verilmiştir.

Tablo. 36 Kütahya Belediyesi 31.12.2022 tarihli Personel Sayıları

31.12.2023 TARİHİ İTİBARIYLA PERSONEL SAYILARI	
Memur	427
Kadrolu İşçi	19
Şirket İşçisi	1686
Toplam	2132

Tablo 36’da görüldüğü gibi;

31.12.2023 tarihi itibarıyla Kütahya Belediyesinden toplam 2132 personel çalışmaktadır.

Tablo 37. Personel Gider Oranı Cetveli

İLİ	KÜTAHYA				
KURUMU	KÜTAHYA BELEDİYE BAŞKANLIĞI				
NÜFUSU	258.375				
A= En Son Yıl Gerçekleşen Bütçe Gelirleri Toplamı	B= Yeniden Değerleme Oranı	Yeniden Değerleme Sonucu Oluşan Gelir C=A+(AxB/100)	D=Cari Yıl Bütçe Personel Giderleri Ödenen Toplamı (01-Personel Harcama Kalemi)	E= Cari Yılda Şirket Personeline Ödenen Net Ücret	F=Personel Gider Oranı (D+E/Cx100)
1.849.119.948,84	58,46	2.930.115.470,93	160.399.365,15	496.079.192,10	22,40%

Tablo 37’de görüldüğü gibi;

Kütahya Belediyesi’nin şirket personeli de dahil yıllık toplam personel giderleri, idarenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298’inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu bulunan miktarın **%22,40** olduğu görülmüştür.

E) BORÇLANMA

31.12.2023 tarihi itibarıyla Kütahya Belediyesi’nin kısa vadeli cari borçları ile orta ve uzun vadeli borçları incelenmiş olup, toplam **1.347.386.028,45 TL** borcu olduğu görülmüştür.

Bu borçların **734.964.358,87 TL**’si kredi borçları, **612.421.669,58 TL**’si ise devreden cari borçlardır.

Kütahya Belediyesi’nin 2023 yılında finans kuruluşlarına yapılan borç ödemeleri Tablo 38’de verilmiştir.

Tablo 38. 2023 Yılında Finans Kuruluşlarına Yapılan Borç Ödemeleri

Borç Nevi	Anapara (TL)	Faiz (TL)	Toplam (TL)
İller Bankası	21.646.857,30	8.848.087,07	30.494.944,37
Diğer Bankalar	77.497.419,96	52.331.793,41	129.829.213,37
JICA	3.880.784,91	1.149.435,31	5.030.220,22
Kredi Borç Ödeme Toplamı	103.025.062,17	62.329.315,79	165.354.377,96

Tablo 38’de görüldüğü gibi;

2023 yılında **103.025.062,17 TL** anapara, **62.329.315,79 TL** faiz olmak üzere toplam **165.354.377,96 TL** kredi ödemesi yapıldığı anlaşılmıştır.

31.12.2023 Tarihi İtibariyle Kalan Kredi Borçları

Kütahya Belediyesi’nin 31.12.2023 tarihi itibariyle finans kuruluşlarına faiz dahil **734.964.358,87 TL** kredi borç stoku bulunmaktadır. Borçların anapara, faiz ve banka ayrıntıları Tablo 39’da verilmiştir.

Tablo 39. Finans Kuruluşlarına Borçlar

Borç Nevi	Anapara (TL)	Faiz (TL)	Toplam (TL)
İller Bankası	54.329.198,41	14.069.872,90	68.399.071,31
JICA	115.294.293,83	17.646.773,10	132.941.066,93
Diğer Bankalar	359.502.580,04	174.121.640,59	533.624.220,63
Kredi Borç Toplamı	529.126.072,28	205.838.286,59	734.964.358,87

(JICA Kredisi İçin Japon Yen’i 31.12.2023 tarihli kur üzerinden hesaplanmıştır.)

2023 yılı bütçesinde ek ödenek ile toplam **542.000.000,00 TL** borçlanma **-64.760.000,00 TL** borç anapara ödemesi **477.240.000,00 TL** net borçlanma öngörülmüş olup; 2023 yılı içinde Elektronik Denetleme Sistemi kurulumu için **20.000.000,00 TL**, Yedigöller Reaksiyon Alanı Yapım İşİ için **70.000.000,00 TL**, Kanal Kütahya Yapım İşİ **100.000.000,00 TL**, Elektrikli Otobüs Sistemi ve Şarj İstasyonlarının Temini İle İlgili Özel Tasarım, Entegrasyon ve Donatım Faaliyetlerinin Sağlanması İşİ için **50.000.000,00 TL**, Güneş Enerji Santrali Yapım İşİ için **50.000.000,00 TL**, EYT Emeklilik Kapsamında **30.000.000,00 TL**, Kütüphane ve Kitap Kafe Yapım İşİ için **50.000.000,00 TL**, Asfalt Serim Faaliyetleri için **50.000.000,00 TL** ve İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Jeolojik-Jeoteknik Etüt Yapım İşİ **8.200.000,00 TL** olmak üzere **428.200.000,00 TL** kredi kullanılmış, **103.025.062,17 TL** anapara ödemesi yapılmıştır.

31.12.2023 Tarihi İtibariyle Kalan Cari Borçlar

31.12.2023 tarihi itibariyle, 2024 yılına devreden cari borçlar, hesap kodlarına göre Tablo 40’da verilmiştir.

Tablo 40. Cari Borçlar

BORÇ NEVİ	BORÇ STOKU (TL)
320 Cari Emanet Hesabı	498.655.767,24
330 Alınan Depozito ve Teminatlar	20.083.100,37
333 Diğer Emanetler Hesabı	79.664.045,80
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	7.399.067,82
361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	1.311.858,80
362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	5.307.829,55
CARİ BORÇ TOPLAMI	612.421.669,58

*320 Cari Emanetler Hesabı; firma ve kişilere olan borçların takip edildiği hesaptır.

*333 Diğer Emanetler Hesabı; temlik borçları ve diğer cari nitelikli emanetlerin takip edildiği hesaptır.

F) SONUÇ

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 25. maddesi gereğince, Kütahya Belediye Meclisi tarafından oluşturulan Komisyonumuz, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre Belediye kaynaklarının kullanılmasında hesap verilebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak üzere denetim görevini yerine getirmiştir.

Yapılan inceleme ve analizler neticesinde;

- Kütahya Belediyesi'nin 2023 yılı Gelirleri, **2.476.150.000,00 TL** tahmin edilmiş; **1.849.119.948,84TL** net tahsilat yapılmıştır. Gelir Bütçesi Gerçekleşme Oranı **%74,68**, Tahsilat/Tahakkuk oranı ise **%90,28**'dir.
- Kişi başına elde edilen gelir tutarı **7.156,73 TL**'dir.
- 2023 Yılı Gider Bütçesi **2.953.390.000,00 TL** olarak öngörülmüş; 2023 Yılı Gider Gerçekleşmesi **2.396.618.738,63 TL** olup Gider Bütçesi Gerçekleşme Oranı **%81,15**'dir.
- 2023 yılında kişi başına düşen yatırım harcaması **4.222,72 TL** olarak gerçekleşmiştir.
- 2023 Yılı Finansmanın Ekonomik Sınıflandırmasında 2023 yılı için **542.000.000,00 TL** Net Borçlanma öngörülmüş, 2023 yılında toplam **428.200.000,00 TL** kredi kullanılmıştır.
- 2023 yılı içinde faiz dahil **165.354.377,96 TL** kredi borç ödemesi yapılmıştır.

- 31.12.2023 tarihi itibariyle **734.964.358,87 TL** kredi borcu ve **612.421.669,58TL** Cari Borç devretmiştir.
- Kütahya Belediyesi'nin şirket personeli de dahil yıllık toplam personel giderleri, idarenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu bulunan miktarın **%22,40** olduğu görülmüştür.
- Tüm iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesinde ilgili kanun, yönetmelik ve genelgelere uyulduğu görülmüş, herhangi bir usulsüzlük tespit edilmemiştir.
- Denetim yaptığımız süre içinde fedakar çalışmalarına tanık olduğumuz tüm personele teşekkür eder, başarılı çalışmalarının devamını dileriz. Kütahya Belediye Meclisi'ne arz olunur. 15.03.2024

Başkan

Süleyman ÇANKAYA

Belediye Meclisi Üyesi

Başkan Vekili

Ercan MERCAN

Belediye Meclisi Üyesi

Üye

Abdullah ERTEKİN

Belediye Meclisi Üyesi

Üye

Abdullah Rıfki ACAR

Belediye Meclisi Üyesi

Üye

Osman VAROL

Belediye Meclisi Üyesi